

Ugeskrift for Læger er atter optaget i Vancouvergruppen

Ugeskrift for Lægers medlemskab af Vancouvergruppen (International Committee of Medical Journal Editors (ICMJE)) går mere end 30 år tilbage, hvor daværende redaktør og professor Povl Riis var med til at grundlægge komitéen. ICMJE er en sammenslutning af redaktører fra en række medicinske tidsskrifter: NEJM, Lancet, BMJ, JAMA, Annals of Internal Medicine, PLOS ONE, Chinese Medical Journal, Canadian Medical Association Journal, Ethiopian Journal of Health Sciences, New Zealand Medical Journal, Revista Médica de Chile, Netherlands Tijdschrift voor Geneeskunde, German Medical Journal og Ugeskrift for Læger samt National Library of Medicine. ICMJE udarbejder internationale anbefalinger for udførelse, rapportering og publicering af medicinsk forskning, herunder bl.a. reglerne om forfatterskab. ICMJE's rekommandationer følges af de fleste anerkendte medicinske tidsskrifter inden for alle specialer, og da vi er med til at udforme anbefalingerne, har vores medlemskab stor betydning.

Medlemskab af ICMJE er knyttet til redaktøren, hvorfor Ugeskrift for Læger måtte søge på ny i forbindelse med redaktørskiftet tidligere i år. Vi kipper med flaget, for vores ansøgning blev accepteret, og Ugeskrift for Læger er nu det eneste medicinske tidsskrift fra et nordisk land, som er repræsenteret i ICMJE. I ICMJE lagde man vægt på, at Ugeskrift for Læger har en lang tradition for at publicere god videnskab med en grundig peer review-proces, og at vi som repræsentant for de nordiske lande står for en høj publikationsetik.

Hvad skal Ugeskrift for Læger så stille op med dette medlemskab? Jo, vi skal og kan bidrage betydeligt til de vigtige diskussioner og beslutninger, som tages på internationalt plan i forbindelse med publikation af medicinsk videnskab. Som repræsentant for et lille land og et tosproget tidsskrift har vi en stemme, som både skal og bør høres. På det årlige Vancouvermøde var der en heftig diskussion om datadeling i forbindelse med medicinsk forskning. Ideen bag datadeling er dels at sikre patienterne, at de data, som de bidrager med, bliver udnyttet til fulde, dels at give andre forskere mulighed for uafhængigt at analysere data. Transparens og uafhængig reproduktion af data mindsker risikoen for manipulation af data og resultater. Falsifikation eller fabrikation af data vil i vid udstrækning også kunne imødegås. Nogle af de »store« tidsskrifter ønsker en

helt fri og åben datadeling uden at tage nævneværdigt hensyn til de læger, som har brugt år af deres liv på at tilrettelægge og gennemføre kliniske undersøgelser. Her kan Ugeskrift for Læger være med til at sikre, at de forskere, som iværksætter randomiserede kontrollerede undersøgelser (RCT), også tilgodeses i det store spil om at lægge alle data frem, bl.a. ved at det i datadelingsplaner skal fremgå, på hvilke betingelser, hvornår og med hvilke formål data skal videregives, hvem der skal afholde omkostningerne, og hvordan de forsøgsansvarlige skal tage del i processen. Datadeling kunne jo i sin yderste konsekvens føre til, at lysten og drivet til at gennemføre vigtige kliniske undersøgelser forsvandt, og i sidste ende ville det forringe klinisk forskning.

Naturligvis skal patienter, når de deltager i medicinske forsøg, have en garanti for, at den risiko, de løber, også står mål med gevinsten ved, at data afrapporteres fuldt og rigtigt – derfor datadeling. Omvendt er omfanget af en velgennemført RCT betydeligt, og der vil være en risiko for, at kliniske undersøgelser, som ikke er sponsoreret af medicinalindustrien, vanskeligere vil blive gennemført, hvis hele databasen skal udleveres til alle, som måtte ønske det. Her kan vi være en garant for, at lægernes stemme også høres, så der skal være helt specifikke krav til datadeling og en form for medforfatterskab. Måske en helt ny type datamedforfatterskab. Følg med på www.ICMJE.org, hvor ICMJE's udkast til en anbefaling af datadeling lægges ud til høring i begyndelsen af det nye år. Efter en høringsperiode på tre måneder vil det endelige dokument blive formuleret. Vores medlemskab af Vancouvergruppen giver os en enestående mulighed for at påvirke de internationale beslutninger, som tages af nogle af de førende medicinske tidsskrifter, om videnskabelig publikation. Hermed kan vi i Danmark sætte vores aftryk på fremtiden for medicinsk forskning.

LEDER

Anja Pinborg

Ugeskr Læger
2015;177:V68022

KORRESPONDANCE:

Anja Pinborg,
Ugeskrift for Læger.
E-mail: [anja.bisgaard.
pinborg.01@regionh.dk](mailto:anja.bisgaard.pinborg.01@regionh.dk)

INTERESSEKONFLIKTER:
ingen. Forfatterens ICMJE-formular er tilgængelig sammen med lederen på Ugeskriftet.dk